Doğan Kardeş

GEL KEYFİM, GEL

Sayı 362

Krş. 15

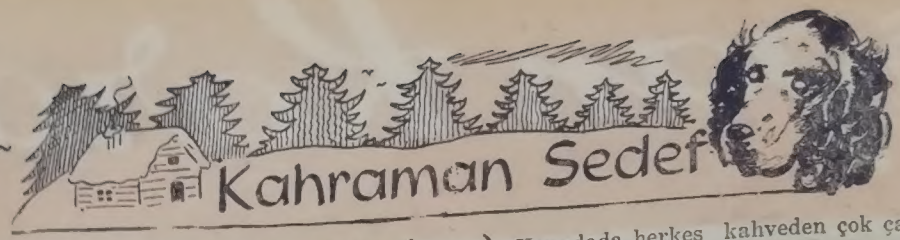

Jim Çavuş «Acaba durada duyduğu kokuları Pat'e mi benzetiyor» diye düşünüyordu.

Birden, Çavuş etrafın ne kadar sessiz olduğunu farketti. Halbuki yabancının geldiğini hissedince Frank Blaine'nin köpeklerinin havlamaları lâzımdı. Çavuş Sedefi alıp biraz daha ilerledi. Kapıyı çaldı. Açan olmayınca itip girdi. Oda soğuk ve boştu, etraf darmadağınıktı. Aceleyle içinden çıkılmışa benziyordu. Yerinden bu kadar memnun olan bir insanın, yılın bu zamanında buradan çıkıp gitmesine imkân yoktu. Acaba adamcağız kızını özlemiş te Cameron'a mı gitmişti ? Eğer öyleyse Çavuş kaybettiği zamana pek acıyacaktı. Şimdi mesele ateşi yakıp biraz bir şeyler yiyip yatmaktı.

Sedef hırıltı çıkarıyordu. Odaya girince büsbütün telâşlanmıştı. Ateşi yaktıktan sonra Çavuş, masanın başına gitti ve birdenbire durdu. Masanın üstünde üç boş kahve fincanı duruyordu. Diplerindeki telveler kurumuştu. Halbuki Blaine'nin yanında kimse yoktu. Bu üç kişi kimdi acaba ?

Kanadada herkes kahveden çok çay içerdi. Blaine kahve tiryakisi olsa bile, öbür iki fincan kimdi ? Kışın bu taraflara kimse gelmezdi. Onun için Blaine'in misafiri olmasına da imkân yoktu. Bütün bu düşünceler, Çavuşun kafasında dolaşırken ilk aklına gelen şey, bu iki fincanın Kızıllara ait olmasıydı. Öyleyse, kızılların yardımcısı, daha önce yanlarından ayrılmıştı. Yoksa bu üçüncü fincan Blaine'nin değil de o yardımcının mıydı ?

Çavuş odaya bir kere daha göz gezdirdi. Bütün yiyecekler alınmış, her taraf karıştırılmıştı. Geldiği zaman, oda buz gibi olduğuna göre her halde bir günden beri buraya başka gelen olmamıştı.

Böyle durup arpacı kumrusu gibi düşünmenin faydası yoktu. Zaten sedef de orayı burayı koklad ıkça büsbütün telâşlanıyordu. Çavuş, Sedefi yanına alarak araştırmalarına devam etmeye karar verdi..

Sedef çok dertliydi. Bu evin yanına yaklaştığın-

dan beri, onu rahatsız eden bir şey vardı ama, ne olduğunu bir türlü kestiremiyordu. İçini öfke ile karışık bir korku sarmıştı. Sahibiyle beraber dışarı çıkar çıkmaz, yeri koklıya koklıya süratle ilerledi. Nehirin kenarına gelince durdu. Biraz daha ilerledi. Beş altı metre sonra izi büsbütün kaybetti. Geri döndü ve nehir kenarından tekrar yürümeğe başladı. Sedef, çok hassas bir köpekti ama, ne de olsa bir hayvandı. Belki de gezmeğe çıktıklarını zannederek av peşinde koşuyordu. Onun için Thorne çavuş, onu yolundan çevirip: «Haydi Sedef bu akşamlık bu kadar yeter !» dedi. Fakat Sedef tam o sırada daha hızlı koşmağa başladı. Hava karardığı için Çavuş, elektrik fenerini çıkarıp Sedefin gittiği yere tuttu. Orada kızak izleri olduğunu gördü. Buradan herhalde ağır bir kızak gelmişti. Ertesi sabah o yolu takip edebilmek için Çavuş oraya işaret koydu. Vakit geç olduğu için Sedefle beraber kulübeye döndüler. Çavuş : «Aferin sana Sedef, yine işi sen becerdin. Benim bunu aradığımı nereden bildin ? Ya bu yoldaki izleri nerden anladın ? Çok iyi bir arkadaşsın vesselâm.» dedi.

FRANK BLAİNE MEKTUP YAZIYOR

Kulübeye dönünce, önce köpekleri doyurdu, sonra kendi yiyeceklerini hazırladı. Blaine'in kulübesinde yiyecek hiç bir şey olmadığı için onun çayından almayı düşündü. Çay kutusunu açınca di-

binde beyaz bir şey gördü. Her halde bir kâğıt parçasıdır diye önce önem vermedi, sonra «Ne olur, ne olmaz bir kere içine bakayım» dedi. Kâğıdı açtı, bu kendisine haber verilmek üzere yazılmış bir mektuptu. Mektubu kendi kendine okumağa başladı :

«Bu mektubu bulan kim olursa olsun, hemen Cameron'a gidip Jim Çavuş'u bulsun. O ne yapmak lâzım geldiğini bilir. Üç haftadan beri iki Alman burada gizleniyordu. Bir gece, geç vakit kapımın önünde bir kızak durdu. Birden iki silâhlı yabancı ile karşılaştım. O geceden beri onların esiriyim. İki defa kaçmak istedim ama muvaffak olamadım. Salı akşamı, yine geldiler. Kızıllardan biri kızağı koştu, öbürü beni sarıp sarmaladı. Hiç birşey göremedim. Kızak gidince bana hazırlanmamı, ertesi sabah erkenden yola çıkacağımızı söylediler. Nereye gideceğimizi bilmiyorum. Ellerinde haritalar var. Ben; Yeşil koru yolunu takip ettirmeğe çalışacağım. Eğer bana bir şey olursa Çavuş Pat'i yalnız bırakmasın. O çok iyi bir kızcağızdır. Ona da birşey yazmak isterdim ama, yazamadım. Çabuk bu mektubu Jim Çavuşa ulaştırın. Frank Blaine.»

Mektup herhalde karanlıkta yazılmıştı. Çünkü güçlükle okunuyordu. Zavallı Franz Blaine, telaşından tarih atacağına sadece günü yazmıştı.

— Devam edecek —

Yeni çıkan Efes hatıra pulları

PULCULUĞUN ALFABESİ

Pul koleksiyonuna nereden başlayalım? Bu konuyu çok önemli gördüğümüz için burada tekrar ele alıyoruz.

Pul koleksiyonu yapmağa karar veren kardeşlerimizin başlangıçta takip edecekleri en doğru yol hangisidir? Yeni çıkan serileri hiç kaçırmadan alan herkes koleksiyoncu sayılır mı? Aslına bakarsanız, sadece pul alıp saklamakla koleksiyonculuğun hiç bir ilgisi yoktur. Herhangi bir kimse de her çıkan pul serisinden tabakalarla alıp bir köşeye atabilir. Böyle yapanların hepsine (koleksiyoncu) mu diyeceğiz? Şüphesiz ki hayır!

Bunlar, paralarını pula yatırıp sonradan pulların kıymetlenmesi ile kâr etmek amacını güden kimseler - spekülasyoncular - dır. Böyle kimseler çok defa pullarını berbat ettikleri gibi, umduklarının tersine olarak zarar da ederler. Bunun tek sebebi, pulculuğun alfabesini öğrenmeden büyük işlere kalkışmalarıdır.

Pulculukla hiç uğraşmamış bir pul meraklısını ele alalım. Onun ilk yapacağı iş, damgasız serilere para yatırmak değil, pulculuğun alfabesini öğrenmek ve (pul) u tanımaktır. Bunun için de her şeyden önce ucuz paketler halinde satılan, 100 - 200 çeşitli, damgalı pul alınır. Bunlar incelenir, ayrılır ve iyice tanınır. Öte yandan, pulculuk hakkında çıkan yazılar takip edilerek bu konuda bilgi edinilir.

İşte pulculuğun alfabesini ancak böylelikle öğrenebilirsiniz.

Pulculuğun alfabesini öğrenmeden pul toplayanlar karanlıkta el yordamile yürümeğe çalışanlara benzer. Damgasız pulları ıslatıp defterlere yapıştıran, pulları kıran, büken, dantellerini kesen pul meraklılarına öğüdümüz: Yolunuzu bir an evvel aydınlatmağa bakın!

(Bu pullar şarniyerli mi?) (Serileri blok halinde mi toplarsınız?) gibi sorular karşısında bocalamayınız. Bu gibi temel bilgilerden Pul Köşesinde sırasıyla bahsediyoruz. Sizin de karşılaştığınız güçlükler olursa hiç çekinmeden bize yazınız.

Önder TÜZCET

GÜN BATARKEN

Kıpkırmızı bir alev sularda
titrerken,
Bütün herkes gelmiye başlar evlerine
Bir alev ufukta karanlığı beklerken,
Acele ile döner kuşlar yerlerine.

★

Biraz sonra kaybolur kırmızı alevler
Gökte güneşin yerini yıldızlar alır,
Derin bir sessizliğe gömülür siyah
evler,
Her tarafa ayın ışıkları yayılır.

Güngör BERK

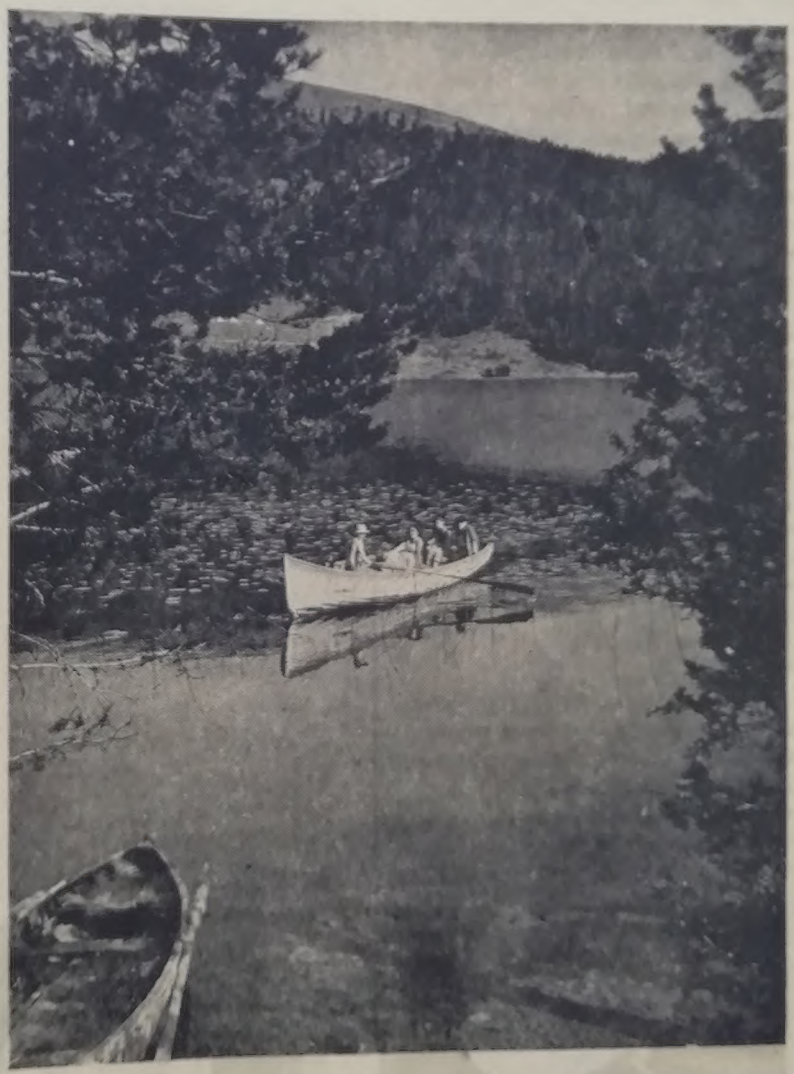

GÜZEL ABANT — Ne güzel yerdir şu sevgili Anadolumuz. Her tarafında ayrı bir güzellik vardır. İşte ondan bir parça: Abant gölü. Bolu yakınlarında bulunan bu göl tabii manzarası bakımından dünyanın belki de en güzel gölüdür. Etrafı büyük çam ormanı ile çevrilli olan Abant sanki cennetin bir parçası. Yukarıdaki resimde Abant'ta sandal gezintisi yapan bir aileyi görüyorsunuz. Ağaçların suya vuran koyu gölgeleri, havayı dolduran taze çam kokusu, ve insanın iliklerine kadar işliyen sessizlik içinde sandal gezintisi yapmak kimbilir ne hoştur.

KOCA ASLANIN KÜÇÜK BEKÇİSİ

DİŞİ aslan Vambanın yüzü gülmüyordu artık. Yıllardır içinde olduğu hayvanat bahçesinde, kafesin, önünden geçenleri seyretmekten bile bıkmıştı. Eski çevikliği kalmamıştı. Bazan, önüne konulan eti parçalarken pençesinin titrediği oluyordu. Zamanını kafesin bir köşesinde uzanarak eski günlerini hatırlamakla geçiriyordu.

Nijer nehri sahilindeki çalılıklarda, ondan iyi antilop avlıyan aslan yavrusu yoktu... Büyüdükten, insanların eline esir düştükten sonra bir sirkte parlak, şöhretli günler yaşadı... Vambanın gözlerinin önünde içinden cesaretle atladığı ateş çemberleri canlandı. Orkestranın uğultusunu, seyircilerin «Bravo !» diye haykırışlarını duyar gibi oldu. Ya o yaldızlı şeritlerle süslü kırmızı elbise giyen, kırbacını sertçe şaklattığı halde Vambayı çok seven adam ne olmuştu ?...

Büyük anne Vambanın son günleri bu pek büyük olmıyan hayvanat bahçesinde, parkın en güneşli yerinde duran kafeste geçiriyordu. İhtiyarlığını rahat geçirmek hakkıydı. Burada mesut olabilirmiydi. Olabilirdi ama olamıyordu. Çünkü Vambanın rahatını kaçıran, hayatını zehirleyen düşmanları vardı. Kendisinden çok küçük, fakat zararları pek büyük olan fareler !..

Arsız hayvanlardan ne gece ne gündüz rahat vardı. Hepsi birer cambaz gibi, yaşlı aslanın üstüne atlayıp kimi ayağından ısırır, kimi kuyruğunu çekerdi. Sırtına binerek incecik tırnaklariyle onu tırmıklarlardı. Sonra da, hiç sıkılmadan, Vambanın gözünün önünde ona getirilen etin en iyi, en lezzetli kısımlarını kemirmeğe başlarlardı. Hele gece, bütün bahçe uykuya dalınca Vamba bu küçük şeytanlardan neler çekerdi ! Gel gelelim, çevik bir hareketle pençesini kaldırıp küstahları ezecek hali yoktu...

Sonunda zavallı Vamba ölümü özlemeğe başladı. Hele bir gün, ona bakan hademe kafesin içine ufak bir kedi sokunca Vamba keder ve hiddetinden tıkanacak gibi oldu. Bu kadarı da fazlaydı artık !..

— Fareden sonra bir de kedi...

Demek bahçedekiler de onunla alay etmeğe başlamışlardı. ,

Vamba donuk bakışını küçük beyaz

SİVRİSİNEK

Gıy, gıy, gıy. gıy
Aman sesi,
Ah iğnesi !
Ne hâin,
Ne sinsi,
Bu sivrisinekler
Bu sivrisinekler !
Sokar,
Yakar,
Haşlar
İnce derimize
Aşılar
Sıtmayı
Gıy, gıy, gıy, gıy !
Gıy, gıy, gıy, gıy!

kediye dikmişti. Öteki, koca aslandan hiç korkmadan kafesin içinde koşuşmağa Vambanın etrafında dönmeğe, yeri koklamağa başladı.

— Şimdi bu da atılıp bir yerimi tırmalayacak...

Fakat Vambanın düşündüğü gibi olmadı. Tam aksine. Bir aralık, hem zamanki oyun için kafese toplanan fare sürüsü küçük kedinin saldırışına uğradılar.

Ardı ardına birkaç fareyi yakalayıp öbürlerini kaçırttıktan sonra Vamba sokuldu. Karşısında kuyruğunu sallıyarak:

— Gördün mu nasıl dağıttım onları. Hiç korkma. Bundan sonra seni ben koruyacağım !.. demek istiyordu.

Ertesi ve daha sonraki günlerde da küçük kedi kafesin bir köşesinde sanki bir kaya gibi yatan aslanın bekçiliğini yaptı. Mağrur Vamba o günlerde hala yatın büyük hakikatlerinden birini öğrendi : Büyük, azametli mahlûkların bazen kendilerinden çok daha küçük kimselere de ihtiyacı olabiliyordu...

İhtiyar dişi aslanın kalbi küçük kediye karşı minnetle doldu. Artık bir zura kavuşmuştu. O da geceler serinlemeğe başladığı için üşüyen kediyi yelesinin altına yatırıyordu.

Fareler de artık Vambanın kafesinde barınamıyacaklarını anlayınca zürafanın başına belâ kesildiler.

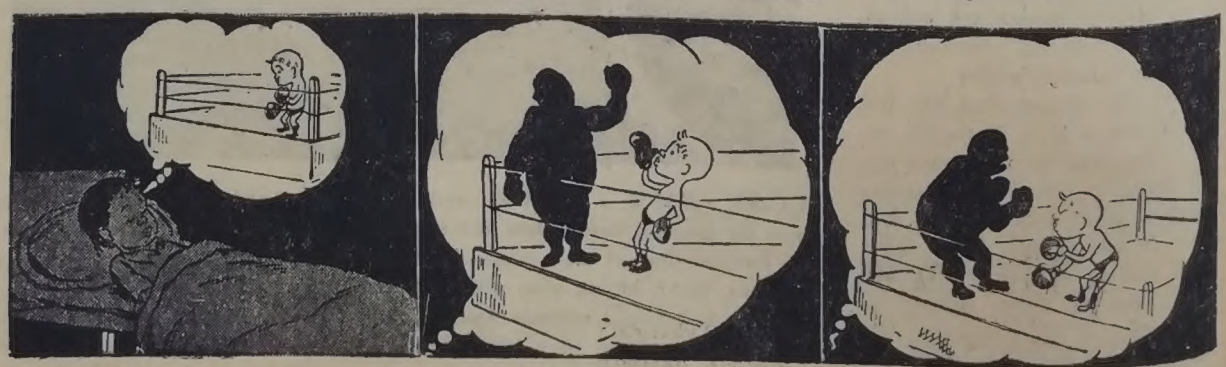

YAZISIZ

İMZA KOLEKSİYONU

TATİL yaklaştığı için çocuklar yaz aylarında yapacakları gezintileri, tertipleyecekleri eğlenceleri şimdiden konuşmağa başlamışlardı.

Beşinci sınıftan Ali ile Hüseyin :

— Hava iyi olunca eğlence bulmak kolay; dediler. Siz yağmurlu günleri düşünün.

Hallerinden, kendilerinin öyle günler için pek tatlı bir meşgale buldukları anlaşılıyordu. Hepsi, yağmurlu havada evde kapalı kalmanın ne kadar sıkıcı olduğunu hatırladı.

Ali :

— Siz de bizim gibi, koleksiyon yapın, dedi.

— Ne koleksiyonu ?

— Ne bileyim ben!.. Meselâ, biz hulusi ile pul koleksiyonu yapıyoruz.

Fena bir fikir değildi. Orhanla Mete kelebek ve böcek toplamağa karar verdiler. Reha ile Jale kartpostal koleksiyonu yapacaktı. Ne toplıyacağını bilmeyen Elâ, birdenbire, el çırpmağa başladı :

— Buldum, buldum !.. Ben de meşhur adamların imzalarını toplıyacağım çocuklar !

Arkadaşları güldüler.

— Meşhur adamları nerden bulursun ? yapabileceğin bir şey bul.

★

Elâ, aklına koyduğunu yapmak için bir aylık harçlığını sarfederek kenarları yaldızlı, koyu kırmızı bir defter aldı. Her akşamüstü köşklerinin bahçesinin önündeki tahta sıraya otururak geleni geçeni seyrediyordu. Büyük kardeşleriyle kır gazinosuna, istasyona çıkmak fırsatını da hiç kaçırmıyordu. Fakat omuzuna astığı çantasının içinde kırmızı kaplı defterin sayfaları hâlâ boştu.

Bir keresinde Elânın dayısı istasyonda selâmlaştığı ihtiyar bir adamı göstererek,

— Memleketimizin en büyük coğrafya bilginidir çocuklar ! dedi.

Elâ defterine davrandı. Ama trene yetişmeğe çalışan bilginin öyle aksi bir hâli vardı ki, defter tekrar çantaya girdi. Elâ büyük adamın imzasını istemekten vazgeçti.

Günler geçiyordu. Elâ arkadaşlarının koleksiyonlarını düşününce üzülüyordu. Oturduğu sayfiyeye muhakkak tanınmış insanlar geliyordu, ama Elâ onları tanımıyordu.

Nihayet bir gün dondurmacıdan dondurma olan Elâ, önünden geçen genç sarışın kadını görünce birden heyecanlandı. Bu, bütün gazetelerin İstanbula gelişinden bahsettiği büyük bir sinema artistiydi. Onu birkaç filmde gören Elâ, derhal tanıdı. Kabın içinde eriyip parmaklarından akmağa başlıyan dondurmayı unutmuş, yıldızın arkasından koşuyordu.

Otobüs durağında yetişti. Defteri çantasından çıkardı. Ama okulda İngilizceyi henüz öğrenmeğe başladığı için istediğini nasıl anlatacağını düşünüyordu. Kadına defteri uzatarak.

— Please Miss, will you...

Elâ, eliyle yazı yazar gibi işaretler yaptı, parmağiyle kadını göstererek,

— İsminizi... please !.. dedi.

Genç kadın, heyecan ve mahcubiyetinden kızarmış küçük kıza biraz hayretle baktı. Sonra, temiz bir türkçeyle,

— İmzamı mı istiyorsun kızım ?.. Hay hay ! dedi; çantasından çıkardığı dolma kalemle defterin birinci sayfasına bir şeyler yazdı.

Elâ gülümseyen bayana teşekkür etti. Sonra defteri, yazılan şeyi içinden kaçırmaktan korkuyormuş gibi kapadı, göğsüne bastırarak eve doğru koştu. İyi bir başlangıçtı doğrusu !..

Bahçe kapısında annesi ve ablasiyle karşılaştı.

— Elâ kimdi o konuştuğun bayan !

Elâ, hâlâ dinmeyen heyecaniyle kısaca, meşhur artistin adını söyledi. Sonra defterini onlara uzattı.

— İnanmıyorsanız, imzasına bakın !

Defterin üzerine merakla eğilen annesiyle ablası Selma ve bisiklet gezintisinden dönen Olcay hep birden kahkahayla güldüler.

— Sinema yıldızı bu mu ?!

Olcay defteri, gülenlere şaşkınlıkla bakan Elâya uzattı. Defterde «Vasfiye Pişirir _ Yeni Fırın sahibi» yazılıydı.

Elânın imza koleksiyonculuğu böylece bitti. Yaz geçmeden, çeşitli yeşil bitki ve yaprakları kurutarak büyük bir deftere yapıştırdı. Koleksiyonu, sene sonunda okulun en zarif koleksiyonu olarak mükâfat kazandı.

YAPI ve KREDİ BANKASI'nın
İkramiyeli Aile Cüzdanı
sizi de
bir ev sahibi
edebilir.

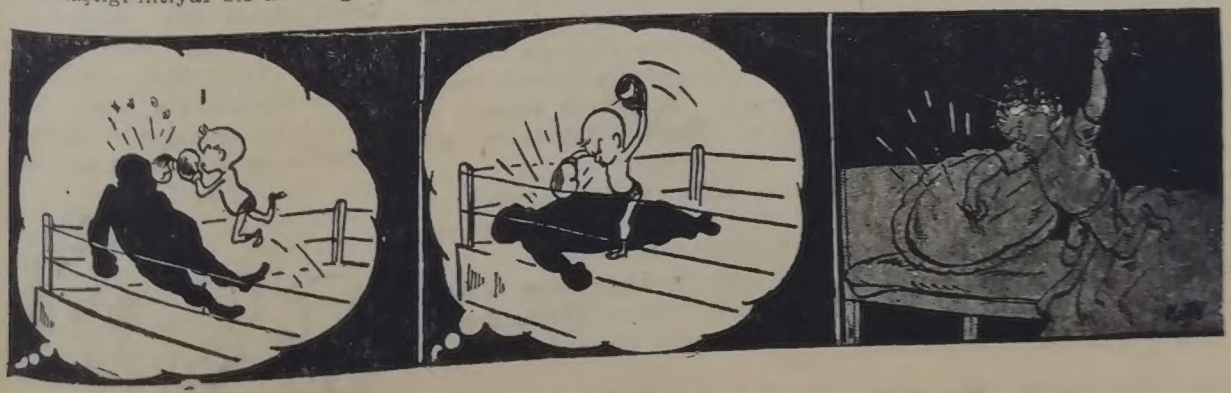

PEMBE ELDİVEN

Çeviren : *Hikâyeci TEYZE*

— Anneciğim, şu pembe eldiven hikâyesini artık anlatmıyacak mısın ? Daha büyümedik mi ?

Mişel'le Maryan'ın büyük bir piyanist olan anneleri gülümsedi. Biraz soluk fakat çok zayif pembe eldivenleri fildişinden oymalı bir kutuda mücevherleriyle birlikte saklaması çocukları öteden beri ilgilendiriyordu. Öyle ya : giyilmiyen, eski bir eldivene bu kadar kıymet vermenin elbette bir sebebi vardı !

Kutuyu her gördükçe annelerine sorarlar, o da hep aynı cevabı verirdi :

— Azıcık büyüyün, sonra anlatırım.

O yıl, aralarında bir yaş fark olan iki kardeş ilkokulu bitirmişlerdi. Kendilerini pembe eldiven hikâyesini öğrenecek kadar büyümüş sayıyorlardı. Anneleri onlara hak verdi ve hikâyeyi anlattı. Oğluna bakarak şöyle başladı :

— Senden bir yaş büyüktüm Mişel; on üç yaşına yeni girmiştim. Her gün saatlerce pipano çalışıyordum. Öğretmenim Lüksenburg Bahçesine yakın oturuyordu. Bahçeden geçen kestirme bir yol vardı. Bir gün dersten eve dönerken bahçenin çakıllı yolu üstünde, simle işlenmiş pembe eldivenin tekini buldum. Mis gibi kokuyordu... Tam elime göre olduğu için sahibinin genç olduğunu düşündüm. Eldiveni anneme gösterdim. Bana,

— Bunu hemen yarın Bulunmuş Eşya Bürosuna götür, dedi.

Fakat ertesi gün şiddetli bir nezle yüzünden sokağa çıkamadım. Nezle bronşite döndü. Böylece bir haftadan fazla evde kaldım. Sokağa ilk çıkışımda Bulunmuş Eşya Bürosuna gittim. Oradaki memur.

— Pembe eldiveni kaybeden bayanın adı Matmazel Karina Biankoni'dir; dedi. Götürün; her halde sizi memnun eder.

Pembe eldivenin sahibinin kim olduğunu öğrenmek beni her şeyden çok memnun edecekti. Adresi alarak gittim. Bize pek uzak değildi. Oldukça eski, fakat sağlam, temiz bir konaktı. Kapıyı yaşlı bir uşak açtı. Niçin geldiğimi öğrenince beni salona aldı. Yeşil bitkiler, dantelli yastıklar, biblolar dolu salonun bir köşesinde, yaldızlı bir koltukta bembeyaz bukleli, yüzü, berber vitrinlerindeki kuklalara benziyen minnacık bir ihtiyar kadın oturuyordu. Ufacık, bakımlı ellerini bana doğru uzattı.

Demek, hayalimde genç, periler kadar güzel olarak canlandırdığım eldiven sahibi buydu !., Onu, bahçede, küçük bir arabayla, kendisinden az daha genç bir kadın gezdirirken kaç defa görmüştüm. Doğrusu hayal kırıklığına uğradım !..

Kadın tatlı bir sesle konuşmağa başladı :

— Pembe eldivenimin bulunduğuna öyle memnunum ki bilemezsiniz. Düşün kızım, bu eldivenleri «Sylvia» balesinde gösterdiğim başarıdan sonra İngiltere kraliçesi Viktoria'nın beni tebrik ettiği gece giymiştim. O zaman genç, güzel ve hükümdarların bile hatırını saydıkları meşhur bir balerindim. Tabiî çok eski şeyler bunlar.. Her şey geçti gitti. Yalnız hatıraları kaldı. İhtiyarlığımı bunlar arasında geçiriyorum... Güzel bir eldiven, değil mi ?

Karina Biankoni dikkatli bir bakışla beni süzdükten sonra,

— Sen ne yapıyorsun kızım? Artist olmak ister miydin ? diye sordu.

— Evet efendim. Piyanoya çalışıyorum. Konservatuara girmeğe hazırlanıyorum. Başarırsam piyanist olacağım. Müzik, dünyada en çok sevdiğim şeydir.

İhtiyar kadın uşağını çağırdı :

— Alfons, odamdan şu pembe eldivenin öbür tekini getir.

Eldivenler geldikten sonra, dünyaca tanınmış balerin Karina Biankoni eldivenlerin ikisini de bana uzattı.

— Al bunları kızım. Ben yolumun

sonundayım. Sen henüz ilk adımlarını atıyorsun. Pembe eldivenleri insan yüzlerini ve kalblerini okuyabilen ihtiyar bir artistin hatırası olarak kabul et. Müziği sevmeğe devam et. İnşallah meşhur olursun. Görüşüme göre, sende büyük ümitler var.

Karina Biankoni beni kucakladı.

İşte böylece pembe eldivenin sahibi oldum çocuklar. Sakın, bunların «muğurum» olduğunu sanmayın ! Başarılarımın kerameti onlar değil, çalışmamdı. Büyük sanatkârın bana gösterdiği itimadı hakketmek için o zamana kadar günde birkaç saat çalışırken geceyi gündüze katarak hızımı arttırdım. Konservatuara çok iyi bir dereceyle girdim ve mezun oldum. Bugün ben de az çok tanınmış bir artistim. Bu halimi iyilik seven ihtiyar bir periye borçluyum. Değil mi ?... Hikâyem bitti. Hadi bahçeye, oynamağa gidin.

Mişel,

— Önce kemanımı çalışayım; dedi.

Resme istidadı olan Maryan da öğretmeninin verdiği ödevi hazırlamağa gitti. İkisi, ilerde, anneleri gibi Karina Biankoni'nin pembe eldivenlerine lâyık olmak, onları aralarında kardeşçe paylaşmak istiyorlardı.

TAHSİL
ve
CEHİZ
sigortaları
ne kadar küçük yaşta başlarsa
o kadar kârlıdır.
DOĞAN SİGORTA

Efendisini Seven Zenciler

MEŞHUR İngiliz gezgini (Davit Levington) un ölümüne ait tafsilâtı biliyor musunuz? Zavallı dizanteriye tutulmuş ve orta Afrika'da (İlala) kasabasında ölmüştü.

Hikâyenin en üzgün tarafı varsa o da bu gezginin cenazesinin limanlık bir şehire taşınmasının altı ay sürmüş olmasıdır. İşte bu taşımada (Luzi) ve (Çoma) adındaki iki yerli ile (Waimsight) adındaki bir melez uşağı efendilerine karşı hayret edilecek derecede bağlılıkları cidden anlatmağa değer.

Levington öldüğü zaman cenazesinin mutlaka doğu tarafına taşınmasını uşaklarına sıkı sıkı vasiyet etmişti. Uşaklar da bunun ne kadar güç bir iş olduğunu hiç düşünmeden efendilerinin isteğini behemehal yapacaklarına söz vermişlerdi. Gezgin ölünce uşaklar, blidikleri bir usulle ölüyü mumyaladılar ve iki kat edip sarmaşık ve ağaç kabuklarına sararak bir çuvala yerleştirdiler. Bu suretle çuvala âdi bir paket süsü verilmek istendi. Çünkü uşakların bir ölüyü taşıdıkları anlaşılacak olursa - bilhassa bazı bölgelerde - kendilerinin her halde iyi karşılanmıyacaklarına ve belki de ölüm cezasına çarpılacaklarına şüphe yoktu.

Zanzibar kıyılarından ayrıldıktan sonra maceralı gezileri tamam altı ay sürdü. Çok şiddetli açlık ve susuzlukla günlerce çarpıştılar.

Yokluklar karşısında o derece yorulmuş, o derece halsiz düşmüşlerdi ki bir aralık kurtulmak için artık hiç bir ümidin kalmadığına ve bir adım bile ilerlemeğe imkân bulunmadığına inanmışlardı. Fakat kader imdatlarına yetişti. (Levington) u bulmak ümidile batıdan doğuya doğru yollanan (Kamerun) ismindeki bir heyetle yolda karşılaştılar. Bir kaç arkadaşiyle geziye çıkan (Kamerun) bu üç kişiyi beraber alıp Atlas denizi tarafına götürmeyi teklif etti ve bu yolculuğun faydalarını uzun uzun anlattı. Fakat ne yazık ki bir tesiri olmadı, çünkü efendileri, cenazesinin doğu tarafına naklini istemişti. Bu nokta üzerinde tartışmak beyhude idi. Cenazenin batıya değil doğu tarafına gitmesi lâzımdı. Büyük bir sabırla uşaklar tekrar ormanların derinliklerine daldılar.

Nihayet (Ragamoyo) kasabasına vardılar ve orada İngiliz heyetinin mümessillerini boş yere aradılar. Burada yirmi kadar yerlinin hücumuna uğradılar. Bereket versin oradan geçmekte olan diğer bir heyet imdatlarına yetişti. Bu heyet Zanzibar'daki İngiliz makamlarına durumu bildirdi. İki gün sonra İngilizler yetişerek (Levington) un cenazesini aldılar. Bir kaç gün sonra da bu cenazeyi Londra'ya taşımak üzere bir harp gemisi limana girdi.

Hikâyenin bu noktaları iyi, hoş ama, üç sadık ve kahraman uşağın sonlarının ne olduğuna dair hiç bir şey öğrenilememesi hikâyemizin en acıklı tarafıdır.

Çeviren: *V. ŞEREFLİ*

KARASİNEK

Vız, vız, vız, vız,
Aman ne iğrenç
Aman ne arsız
Bu kara sinekler!
Bu kara sinekler!
Bıktık onlardan.
Usandık onlardan
Onlar bizim
Düşmanımız
Düşmanımız
Düşmanımız
Vız, vız, vız, vız!

N. T.

★

OKUL

Canım gibi sevdiğim,
Benim okulum sıcak.
Orada paylaşırız.
Dostluğu kucak kucak...

Sevim KAYA

★ ★ ★

KURTARICI

SEMRALARIN bitişiğinde aylardan beri boş duran ev nihayet tutulmuştu. İki bahçeyi birbirinden oldukça yüksek bir duvar ayırıyordu. Semra, gelen ailenin arkadaşlık edebileceği çocukları olup olmadığını öğrenmek için sabırsızlanıyordu.

Komşuları yerleştikten birkaç gün sonra duvarın yanındaki ayva ağacına çıkıp bahçeye baktı. Duvara pek yakın bir bankta, sırtları duvara dönük oturan iki kız gördü. Semra ile yaşıt görünüyorlardı. Hemen tanışmağa karar verdi. Oturduğu daldan yavaşça duvarın üstüne geçti. Kızlara seslenecekti sırada konuştuklarından birkaç söz kulağına çalındı. Biri, hıçkırıklar arasında :

— Çok bedbahtız Krizantem !.. Ne yapsak da kaçsak buradan ?... diyordu.

— Ne diyorsun Orkide, amcamızın arkamıza gözcü koyduğunu bilmiyor musun!

İki kız hıçkıra hıçkıra ağlıyordu. Kederli halleri Semraya pek dokundu. Duvardan seslenmeğe hazırlanırken gür bir erkek sesi,

— Çocuklar, neredesiniz ?... Ödevlerinizi bitirmeden kaçmışsınız... diye seslendi.

Orkide ile Krizantem elele tutuşarak sesin geldiği tarafa doğru koştular. Semra o gün, okul ödevlerini yaparken bile hep komşu kızlarını düşündü. «Okulumuzda böyle güzel isimli kızlar yok. (Semra orta okula gidiyordu.) Zavallılar demek benden küçük; ilkokuldalar her halde.»

Ertesi gün okuldan döner dönmez ayva ağacına tırmanıp komşularının bahçesine baktı. İki kardeş yine bir gün önceki sıraya oturmuş konuşuyorlardı. Semra soluğunu tutarak onları dinlemeğe başladı. Küçüğü, Orkide.

— Amcamızın bize yaptığı kötülükler ne zaman bitecek acaba ?... diye mırıldandı.

— Biz ölünce... O zaman mirasımıza kavuşacak. Bütün servetimiz ona kalacak.

Krizantem, ağlamağa başlıyan kardeşine sarıldı. Semranın da kalbi hızla çarpıyor, genzini bir şey yakıyordu. Fakat bir gün önceki gibi çocuklara sokulmağa vakit bulamadan amcaları onları eve çağırdı.

Semra, ne olursa olsun, küçük komşularına yardım etmeğe karar verdi. Kolay bir iş değildi. Nasıl, nereden başlıyacağını bilemiyirdu. Kızlarla tanışıp konuşacaktı. Ertesi sabah, öğle teneffüsünde bir koşu ilkokula gitti. Krizantemle Orkideyi arkadaşlariyle top oynarken gördü. Yanlarına sokularak,

— Sizinle bir şey konuşmak istiyorum, dedi.

İki kardeş tanımadıkları kıza hayretle baktılar. Arkadaşlarından ayrılarak yanına geldiler. Semra sözü uzatmağa lüzum görmedi :

— Sizin komşunuz Semrayım. Zalim amcanız yüzünden ne kadar bedbaht olduğunuzu, nasıl ağladığınızı duydum. Size yardım etmeğe hazırım !

Semraya şaşkın şaşkın bakan Orkide ağzını açıp bir şey söyliyecek oldu. Fakat ablası daha önce söze atıldı :

SİZ OLSAYDINIZ NE YAPARDINIZ?

MENEKŞE zamanında, koruya çiçek toplamağa gittikleri bir gün, paslı bir çiviyle bir ağaca çivilenmiş bir kâğıt gördüler. Kâğıtta şunlar yazılıydı :

«Haydutlar tarafından kaçırıldım... Yardımıma yetişin !»

Dört kardeş müthiş bir heyecana kapıldılar. Rıza,

— Derhal gidip arayalım ! dedi. Belki kurtarabiliriz zavallıyı...

Abalası bu fikri iyi bulmadı :

— Haydutlara karşı bizim gibi çocuklar ne yapabilir Rıza ! En iyisi kâğıdı alıp karakola götürelim. oradakiler bu işle ilgilensinler.

Korkudan zangır zangır titreyen Aylâ,

— Aman, bizi de kaçıracaklar... Ne olur, kaçalım buradan çocuklar ! diye yalvarıyordu.

Jale omuz silkti.

— Hiç telâş etmeyin. Şakacının biri yapmıştır bunu.

Kim haklıydı acaba ?

— *Cevabı Sahife 10 da* —

— İkimiz namına sana teşekkür ederim kardeşim. Bilmem ki, senin elinden bir şey gelir mi? Belki ancak bir mucize kurtarabilir.

Küçük kardeşi, arkasından,

— Evet... bir mucize... diye mırıldandı.

Fakat Semra ümidini kaybetmiyordu. Eve dönüp ailesine vaziyeti anlatacaktı. Avukat babası; kızların hakkı olan mirası kurtarıp suçlu amcalarını hapse attıracaktı. Krizantem telâşlandı.

— Hayır hayır Semra sakin bunu yapma. Amcamızın ne kudretli bir adam olduğunu bilemezsin. Bunu sezerse bizi buradan kaçırır, hayatımızı zehir eder.

Ders ziline pek az kaldığı için hiçbir karara varamadan ayrıldılar. Fakat Semra niyetinden vazgeçmiş değildi. Hatta okuldan eve geldiği zaman bir plân hazırlamıştı bile. Okul önlüğünü çıkarıp ellerini yıkadı, doğruca komşularına gitti. Bu sefer ağaca çıkıp duvardan atlıyarak falan değil: bahçe kapısının zilini çaldı. Kızların amcasiyle görüşmeğe karar vermişti. Katı yürekli adamın ayaklarına kapanarak ona çocukları acındıracaktı.

Tesadüfe bakın ki, kapıyı açan o korkunç dedikleri adamın ta kendisiydi. Ama görünüşü. hali hiç de korkunç değildi. Semranın babası gibi güleryüzlü iyi giyimli bir genç adamdı. Semranın onunla görüşmek istediğini öğrenince şaşırdı.

— Pekâlâ. İçeriye buyrun öyleyse; diyerek misafirini çalışma odasına aldı.

Semra kendi kendine «Olan oldu» dedi. Her şeyi bildiği ve düşündüğü gibi anlatmağa başladı. Anlattıkça adamın yüzünde şaşkınlık belirdi. Sonuna kadar dinledi. Sonra, gülmesini tutmak istiyormuş gibi hafifçe öksürdü.

— Krizantemle Orkidenin böyle fedakâr bir arkadaşa sahip oldukları için pek memnunum. Buraya gelsinler de hep birlikte bu meseleyi konuşalım.

— Aysel, Sevim !.. Azcık gelsenize !.. diye seslendi.

İki ses birden cevap verdi :

— Geliyoruz baba !

Odaya Krizantemle Orkide dalınca üç kız birden bir «Aa...» koparadılar. Semra iki kardeşe şaşkın şaşkın bakıyor. Orkide yüzünü pencereye çevirmiş gülüyordu. Krizantemde, suç üstünde yakalanmış bir insanın mahçup hali vardı.

Kızlara gülümseyerek bakan adam,

— Anlatın bakalım, dedi. Bir oyununuzu yakaladık galiba...

Gerçeği öğrenen Semra şaşkınlıktan ne diyeceğini bilmiyordu. Semranın babası gibi avukat olan Müfit Bey, Ayselle Sevimin babasıydı. Semranın o kadar hoşuna giden Krizantem ve Orkide isimleri, kızların okulda oynıyacakları piyeste iki öksüz kardeşin isimleriydi. Zalim amca ve miras hakkında ağlıyarak konuşmaları, ezberlemeğe çalıştıkları rolleriydi. Semra bunu gerçek sanıp heyecanlanınca iki kardeş ona bir muziplik yapmak istemişlerdi.

Üçü de epey güldü. Bununla beraber Müfit Bey, kızlarını muziplikleri, Semrayı da lüzumsuz merakı için biraz azarladı. Fakat Semranın fedakâr bir arkadaş oluşundan hoşlandığını da saklamadı.

O günden sonra iki aile candan dost oldular.

N. Y. TALUY

UĞURSUZ ŞATO

— 21 —

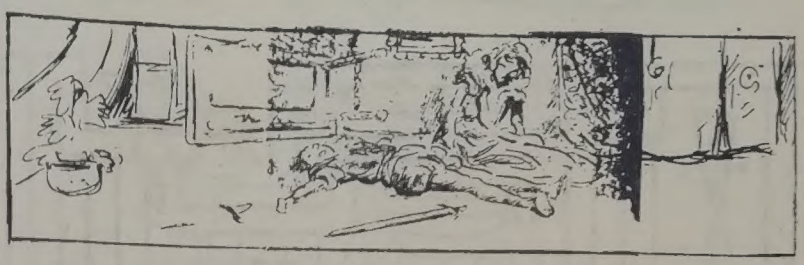

Odasından fırlayan Orelî, dövüş alanı haline gelen dans salonuna koştu. Babasını yerde, ağır yaralı buldu. Şövalye Tettuanın üç arkadaşiyle çalgıcı kıyafetindeki yirmi silâhşor ve Alen, misafirler henüz toplanmadan şatonun adamlarını sardılar. Silâhşorlarla başa çıkamıyan şato uşakları kimi teslim oldu, k i m i kaçtı. Olanca hısiyle dövüşen Şeytan Uşağı yere serildi.

Şatoya gelen bazı misafirler, Jil Martrodan yana çıkmağa hazırlanırken dışardan trampet sesleri geldi. Yüzbaşı Norbert bir takım krallık askeriyle şatonun avlusuna girdi. Artık herkes, Jil Martronun gerçekten suçlu olduğunu anlamıştı. Hayatında pek çok fenalık yapan bu adam ölmek üzereyken Jan Terruanın bulunduğu yeri ve canlandırılması için gereken ilâcı söyledi. Son sözleri şu olmuştu : «Kızım Orelinin hiçbir şeyden haberi yoktu. Onun büyük teyzesinin yanına gitmesine izin verin !..»

Garson — Hakkınız varmış efendim ördek pek iyi pişmemiş..

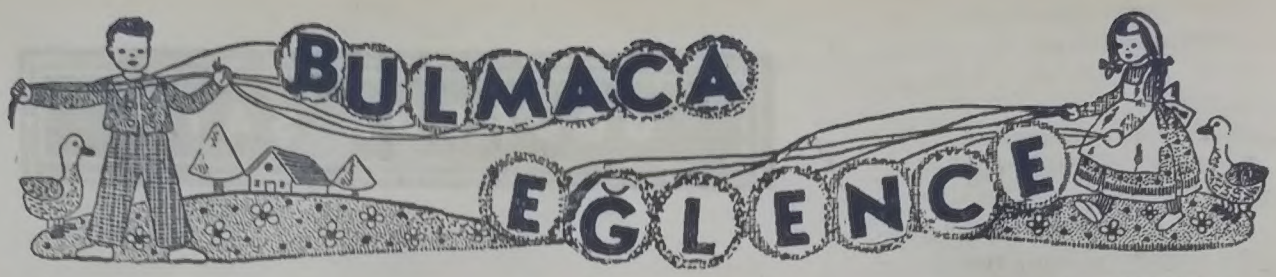

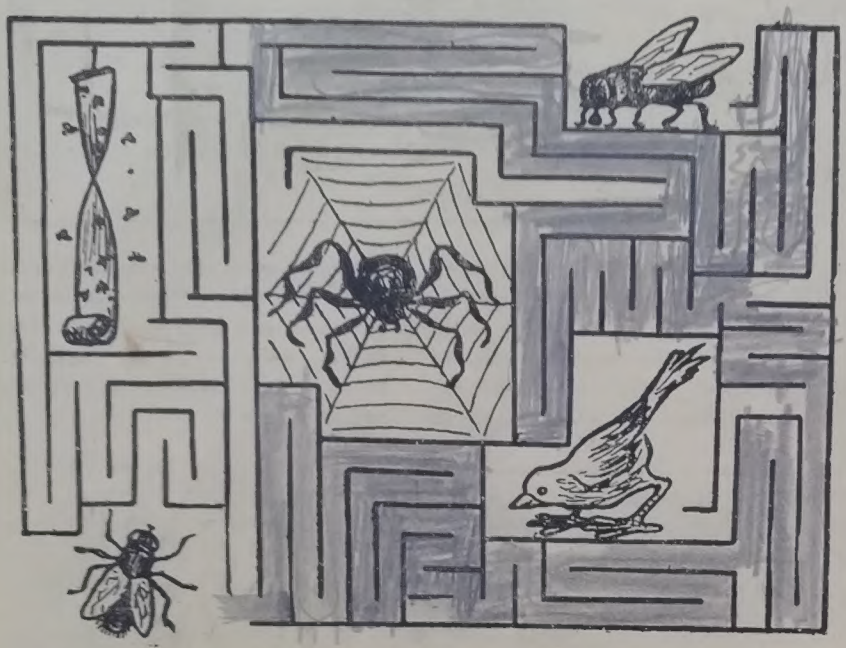

Küçük sinek, örümceğin ağına, yapışkan kâğıda ve serçenin ağzına düşmeden sinek anneye nasıl ulaşabilecek?

ARKADAŞI İÇİN

Bir adam kahveden içeri girer ve oturanlara:

— Gözü görmez fakire yardım ediniz, diyerek sadaka ister.

Müşterilerinden biri:

— Senin gözlerin kör değil ki... der.

— Evet öyle ama, ben dışardaki kör arkadaşım için sadaka istiyorum.

— Peki, o niye gelip istemiyor?

— Polis gelmesin diye etrafı gözetliyor.

SİZ OLSAYDINIZ NE YAPARDINIZ'ın CEVABI

Bu sefer küçük Jale doğru düşünmüştü. Haydutlar kaçırdıkları adama kâğıt yazıp ağaca çivileyecek vakit bırakırlar mı hiç !

«BAZ» OYUNU

Oyuncular, elele, tutuşup bir halka yaparlar. İçlerinden birisi oyunu idare etmek için kaptan seçilir ve ortada durur. Oyuna başlaması için istediği bir çocuğa elile işaret eder. İşaret edilen çocuk hemen (1) der. Onun sağındaki (2), böylece sırası gelen (3), (4), (5), (6) diye sayar. (7) ye gelince, sayı yerine «Baz» denir. Sonra yine (8), (9) on dörde kadar devam eder. (14) de «Baz» denir. Yedi ile çarpılan rakamlara geldikçe «Baz» demek lâzımdır. Bu oyun çabuk oynanmalıdır. Oyunda şaşıran çocuk çıkar. Sona kalan, oyunu kazanır.

★

DOĞRU SÖZE NE DENIR

Öğretmen bir gün sınıfta sordu:

— Şu masanın üstünde dört sinek olsa, ben de onlardan birini öldürsem, geriye kaç sinek kalır?

Arka sıradan bir çocuk bağırdı:

— Bir sinek kalır öğretmenim!...

— Baba, tatlı su balıkları uyurlar mı?

— Elbette. Nehir yataklarının başka ne vazifesi var!..

DOĞAN KARDEŞ, Perşembe günleri çıkar haftalık çocuk dergisi ★ Sahibi : Kâzım Taşkent ★ Yazı işlerini fiilen idare eden mes'ul Md. Ş. Enis Regü ★ İdare Merkezi : Galata, Yüksekkaldırım Serdarıekrem sokak No. 48 ★ Mektup ve havale adresi : Posta Kutusu : 2217 — Beyoğlu ★ Telefon : 42933 ★ Abone şartları : Yıllık (52 sayı) 750 kuruş, altı aylık (26 sayı) 400 kuruş, üç aylık (13 sayı) 200 kuruş ★ Yurd dışına iki mislidir. ★ Adres değiştirmek isteyen abonelerin 30 kuruşluk pul göndermeleri lâzımdır ★ Dergiye gönderilen yazılar, resimler basılsın basılmasın geri verilmez ★ Basıldığı yer : Doğan Kardeş Yayınları A. Ş. Basımevi — İstanbul

Dokuzuncu yıl — 3 Eylül 1953 — Sayı : 362

KIRMIZI SAÇLI ÇOCUK

Yazan *Elsa Muchg* ★ Çeviren : *Nihal Y Taluv*

— 12 —

O anda, bekçinin keskin düdüğü duyuldu. Teo, bacaklarına kuvvet, koşmağa başladı.

Evi kapalı buldu. Zili çalmağa cesaret edemedi. Bayan Angst elindeki çiçekleri görmemeliydi... Teo, sapı kırık bir lâleyi avluda duvar dibine saklayıp tekrar karanlık sokaklara daldı. Az sonra şehrin son evleri de görünmez oldu. Şehirden çıkar çıkmaz mezarlığın yüksek duvarları başlıyordu. Çocuk, çiçekleri kemeriyle bağlıyarak omuzuna astı, babasının ebedî istirahat yerini arıyordu. Ay ışığı o kadar kuvvetliydi ki, Teo taşlardan birinde aradığı ismi kolayca okuyabildi. Mezarda tek bir çiçek olmadığına göre ihtiyar öğretmen unutulmuştu besbelli.

Teonun getirdiği lâleleı Kümmerli Babanın mezarını tamamiyle örttü. Birkaç adım gerileyerek baktı ve pek beğendi. Karşı tarafta, mezarlık bahçıvanın evi vardı. Çatı arasındaki pencere birdenbire aydınlandı. Teo, ilk okulda sıra arkadaşı Ürsülü gördü.

— Beni gördü mü acaba ?.. diye telâşlandı, kendini esirgemeden duvardan yere atladı. Elleri üstüne düştüğü için avuç içleri parçalandı. Şehir saatı 9 u vururken evin kapısını korka korka çaldı. Bayan Angst kapıyı yukardan açtı. Teo gürültü etmemeğe çalışarak taşlıktan avluya geçti. Demin attığı sapları kırık lâleleri aldı. Yukarda onu bekleyen Bayan Angsta göstermemek için kazağının altına soktu. Kadın onu azarlamadı, sadece,

— Yemeğini ye ve yat ! dedi.

Teonun karnı pek acıkmıştı. Makarnayı yerken, koynundaki çiçekleri hırpalamak için masaya dayanmamağa dikkat ediyordu. Çocuğu belli etmeden süzen kadın «Dizleri kolları sıyrılmış, üstü başı toz, çamur içinde... Tam bir sokak çocuğu !.. diye düşünüyordu. Alsınlar; kime isterlerse versinler bana ne, hiç bir şeyim değil ki üzüleyim. Büyüdükçe kibar bir aile çocuğu olmadığı daha çok belli oluyor.» Teo yemeğini bitirip sofrayı kaldırdıktan sonra Bayan Angsta «Allah rahatlık versin» dedi, elini uzattı. Fakat eli kan içindeydi. Kadın yüzünü buruşturdu :

— Tâbiî, yine sokakta dövüştün. Dizlerine bak ! Yok yok, hiç bir şey dinlemem. Git, temizlen ve yat. Gözüm görmesin seni !

Teo ses çıkarmadan banyo odasına geçti, yıkandı. Ayak sesini duyan küçük Silviya ona seslendi :

— Teo ağabey, azcık gelsene !

Teo küçüğü seviyordu Odasına gitmek istedi. Fakat Bayan Angst bırakmadı :

— İşin yok orada. Çocuğu rahatsız etme.

Kırmızı saçlı çocuk herzamanki sessizliğiyle odasına geçti. Çiçekleri, dişlerini fırçalarken kullandığı bardağın içine koydu ve su doldurdu. Eski defterlerinden birinde bulduğu boş sayfaya kurşunkalemle resim yapmağa başladı.

— Boya kalemlerim olsaydı resim daha güzel olurdu. Öğretmenimizin dolabındaki kalemler gibi... Resim için karton da var... Bir tanecik alsam ne çıkar sanki !.. Onun malı değil ki : şehre ait bunlar. Şehir çok zengin, bir tanecik kartondan fakirleşmez ya. Zaten kendim için yapmıyorum. Güzel bir şey yaratmak istiyorum. Resmi ya Müdire hanıma, yahut Ürsüle verecegim.

Ertesi sabah Teo pek keyifsiz kalktı. Kötü kötü rüyalar görmüştü. Sınıfta dikkatini bir türlü derse veremiyordu. Evde dolaba kilitlediği kırmızı lâleler gözünün önünden gitmiyordu. Teo öyle dalmıştı ki, öğretmenin sık sık ona baktığının farkında bile değildi. Nihayet teneffüs zili çaldı. Teo sınıfta yalnız kaldı. İşte renkli tebeşirler, kırmızı... saplar için yeşil... Göbekler altın sarısı olacak... Gök mavisinin güzelliğine de dayanamadı. Tebeşirleri cebine attıktan sonra dolabın yanına gitti. Üzerinde duran anahtarla kapıyı açıp içinden gri renkli bir karton aldı.

— Teo Aleks !.. İşte yakaladım seni !

Sınıf öğretmeni kapıda durmuş, sert bakışını çocuğa dikmişiti.

— Buraya gel.

Teo titriyordu.

— Bırak onları masaya.

Teo itaat etti. Öğretmen, masasının çekmecesini açarak elektrik feneri çıkardı.

— Kimin bu ?

— Benim...

— Kopardığın çiçekler nerde ?

Teo ses çıkarmadı. Bunu asla açıklamıyacaktı.

— Çok budalasın oğlum. Çalmak, kötü olduğu kadar akılsızca bir iştir. Çünkü suç er geç meydana çıkar. İşte, bahçede unuttuğun fener seni ele verdi. Utanmıyor musun hiç ?.. Bu memleket seni bağrına bastı. Lâyık olmağa çalışacağın yerde...

Öğretmenin sesi çekiç gibi Teonun başına vurmağa devam ediyordu :

— ... Bayan Angsta ve Çocuk Koruma Cemiyetine haber vereceğiz. Çaldığın lâleleri kime sattın ?

Teo, omuzunu kıskıvrak tutan öğretmenin elinden kurtulup bir adım geriledi. Şaşkın şaşkın yüzüne baktı :

— Sattım mı ?...

Tam o sırada sınıfın açık kapısının önünden koşarak Ürsül,

— Ne yapıyorsun burada Teo, bahçeye gel !... diye bağırdı ve arkasından bir çığlık attı.

Öğretmen Teonun yanağına bir tokat atmıştı !

— Yalana lüzum yok. Satmamış olsan ne diye çalacaktın bunları ?

Ürsül yavaşça sokuldu :

— Öğretmenim, ben...

— Senin ne işin var burada? Teo parmağını ağzına götürdü. Ürsül kaçtı. Fakat bahçeye inince bina duvarının yanında duran kocaman bir küpün arkasına saklandı. Az sonra öğretmenle suçlu öğrenci yanından geçtiler. Konuşmuyorlardı artık. Küçük kız başını uzatarak nereye gittiklerine baktı. Öğretmen Teoyu okulun bahçe âletlerinin yığılı olduğu bodruma kapattı.

— Devam edecek —

İYİ KALPLİ ÇOBAN

Çizen : MISTIK

Doğan Kardeş

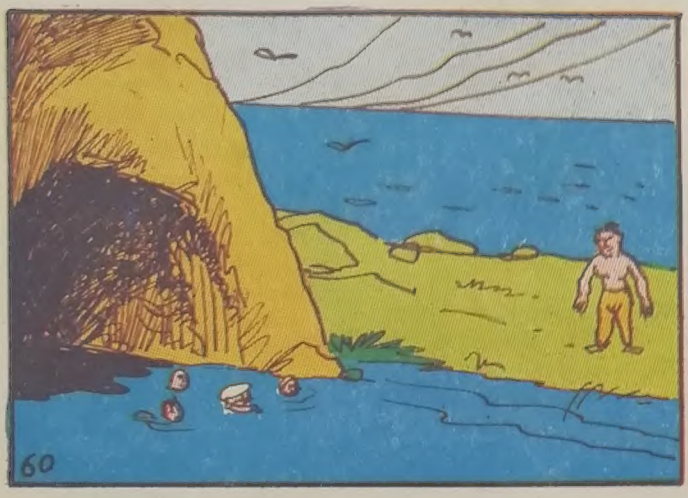

Tam mağaradan dışarı çıkmışlardı ki, korkunç canavarı kıyıda görmesinler mi ?..

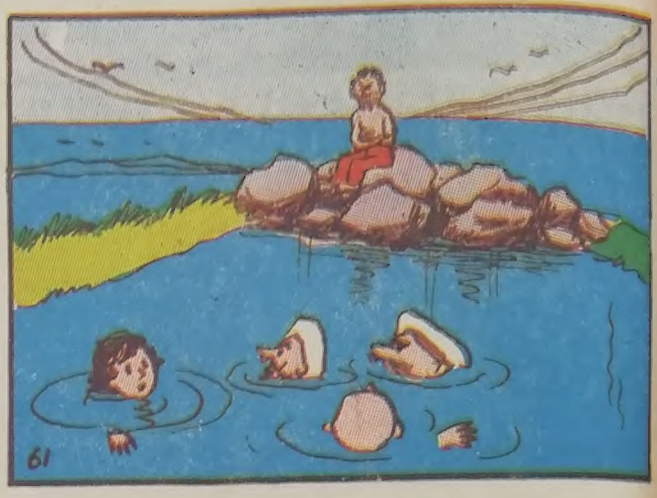

Dev, suyun gidiş yolunu da tıkamıştı. Bizimkilerin kuvvetleri kesilmeğe başlamıştı.

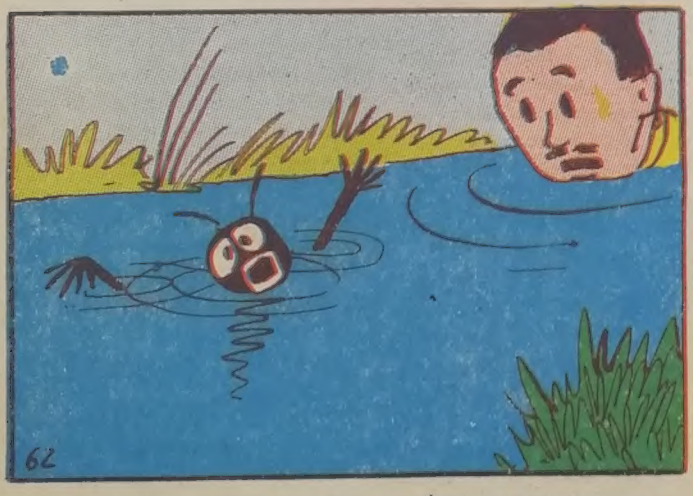

Bu arada suya düşen bir karınca : «İmdaat ! Boğuluyorum» diye haykırıyordu.

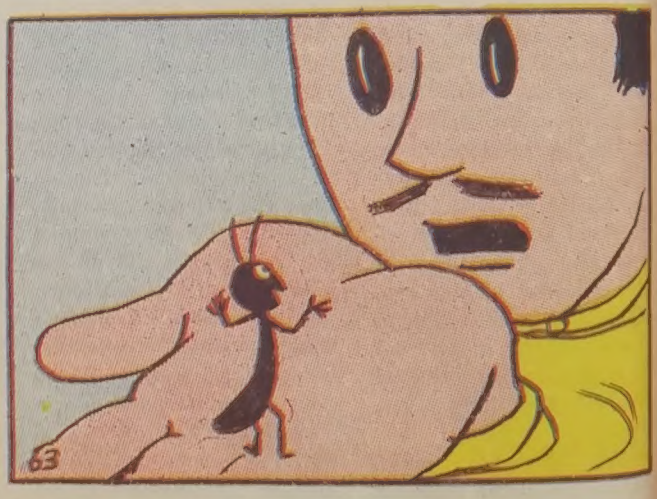

Çoban durumlarını karıncaya anlattı. Karınca iyilik sever bir hayvandı «Siz merak etmeyin» dedi.

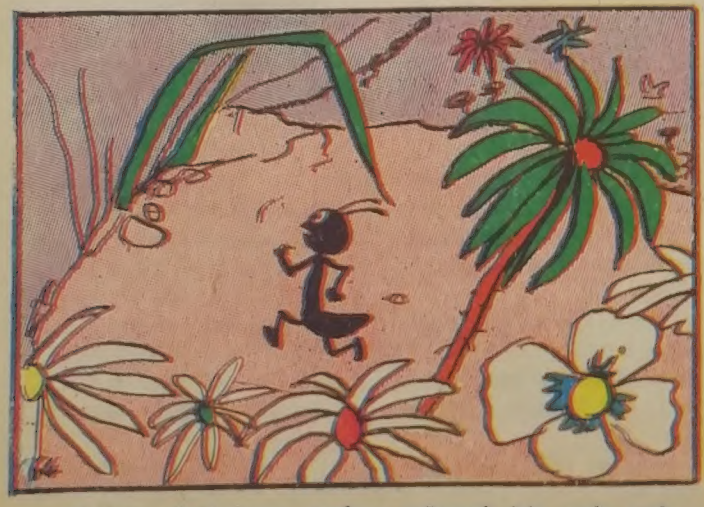

Hemen arkadaşlarını yardıma çağırmak için acele acele karıncaların yuvasına koştu.

Artık hiç kuvvetleri kalmamıştı, yavaş yavaş suya gömülmeğe başladılar.

— Devamı edecek —